

**R. P. Sebast. Izquierdo Alcarazensis Soc. Iesv, svpremis
Inquisitionis Senatvs Censoris, Et Olim Complvti SS.
Theologiæ Professoris. Pharvs Scientiarvm**

Izquierdo, Sebastián

Lugduni, 1659

Quæst. 3. Quænam propositiones euidentes, aut alias certæ seu perse
notæ, eliciantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95620](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95620)

nam talium extremorum existere actualiter. Respondeo secundo: eiusmodi negationem identitatis nullatenus esse quidpiam acta existens à parte rei, sed tantum conceptione nostra. Tum quia de omni omnino negatione est id verum, iuxta doctrinam statutam *disp. 9. q. 3.* tum quia negatio identitatis peculiari titulo est prorsus nihil à parte rei, utpote remotio conceptus obiectiui nullam habentis essentiam in se conceptibilem, sed tantum in substituto alieno, prout *supra disp. 10. q. 4. & disp. 11. q. 2. & disp. 12. q. 1.* & 5. expositum est. Addo tamen de extremis non existentibus verè dici in sensu existentiali negatio non esse identificata actualiter, sed hoc potius est eorum identitatem remouere ab actuali existentia, quam alicuius eorumdem distinctionis existentiam actualem adstruere, ut satis notum est.

20 Præterea distinctio realis in formalem, & virtua-
lem diuidi solet. Formalis dicitur, quæ verè & prop-
riè distinctio est faciens aliud, & aliud; ea nimi-
rum de qua egimus in superioribus diuisionibus. Virtualis verò appellatur, quæ reuera non est di-
stinctio, sed quædam distinctionis æquiualentia,
ratione cuius res alioquin simplicissima, & pro-
fus indistincta in se ita se habet in ordine ad ali-
quod munus, ac si distincta in se, seu multiplex
esset.

21 Denique cum entia rationis æmulari soleant in
omnibus entia realia, tot modis diuidi potest distin-
ctio rationis, quot diuissimi distinctionem realem.
Sed insuper satis communiter solet diuidi in distio-
nem rationis ratiocinantis, & distinctionem ratio-
nis ratiocinatæ. Illa dicitur, quæ sine fundamento
in rebus ab intellectu fit. Hæc verò, quæ accepto
à rebus fundamento. Quo tamen iure huiusmodi
diuisio increbuerit, *inferius q. 8.* notabimus; eius-
que membra exponemus, explicatius, & fusius.
Amplius verò nunc distinctio rationis in suppositi-
tiam, & fictam est diuidenda consentaneè ad diui-
sionem similem identitatis rationis factam *numero*
8. & iuxta doctrinam vniuersalem citatam ibi, quæ
ad rem etiam videnda est. De qua etiam diuisione
fusius itidem *q. 8.* loquemur.

22 Postremò inter distinctionem realem & rationis
absolutè usurpatas mediam quamdam excogitauit
Scotus, quam distinctionem formalem ex natura rei
nuncupauit. Putabat enim formalitates rerum, quæ
realiter sunt prorsus idem, formaliter esse distin-
ctas re vera, & nullo id considerante intellectu.
De qua distinctione fusè à nobis *quest. 5.* contra
ipsum Scotum est agendum. Etenim ex omnibus
propositis distinctionibus sola quæ simpliciter, &
propriè realis, maiori examine non eget, ut eius
quiditas legitimè à cunctis concipiatur. De reliquis
verò adhuc multa explicanda restant in subsequen-
tibus quæstionibus.

23 Vnum tamen superest ihic adnotandum: sub
quouis ex prædictis generibus distinctionum insu-
per duplicem esse speciem. Alia enim est distin-
ctio adæquata, siue extremorum se se inuicem ex-
cludentium, qualis est, quæ reperitur inter Pe-
trum, & Paulum. Alia inadæquata, siue exclu-
dentis ab inclusio, qualiter quoduis totum à sua
parte distinctum est. Ut Petrus à sua anima, vel à
suo capite.

QVÆSTIO III.

*Quanam propositiones euidenter aut alias cer-
te ex terminis huius disputationis in supe-
rioribus expositis eliciantur tum inter se, tum
cum terminis præcedentium collatis.*

Dico elici quæ sequuntur.

Propositio 1.

Impossibile est, quod identitas, & distinctio ex-
tremorum mutue non sint.

Itaque si primum identificatur cum secundo, ne-
cesse est quod secundum vicissim identificetur cum
primo: & si primum distinguitur à secundo, non
potest non secundum distingui itidem à primo. In
hac propositione, quæ axioma est apud omnes ex
terminis notissimum, fundatur conuersio propo-
sitionum in logica celebris, & inter eius principia
potissimum, aut certè ex potissimis obtinens locum.
Est autem illa vniuersalissimè vera in omni identi-
tate, & distinctione non solum reali, sed etiam ratio-
nis; sicut regulæ conuersionis propositionum
ipsi innitentes, quas tradunt logici, in omni ma-
teria sunt veræ.

Propositio 2.

Quæ sunt eadem vni tertio sunt eadem inter se.
Hoc axioma cuius meminit Arist. *lib. 7. Topic.
cap. 1. loco 5.* ex diuinæ Trinitatis mysterio factum
est omnium axiomatum celeberrimum; eo quod
ibi ex vna parte videtur fallere: quia personæ diui-
næ cum eadem natura sunt identificatæ, & inter se
distinctæ; ex alia verò parte plures Theologi anxie
contendunt illud exponere, ut sit vniuersaliter ve-
rum, nec tamen Trinitati aduersum; prout *infra*
videbimus *quest. 7.* Vtrum autem in eo fundetur ars
syllogistica, vel secus sub controversia etiam est, de
qua *ibi*. Id modo certum, non solum in identitate
reali, sed etiam in identitate rationis illud habere
locum. Quæ ratione autem verum est, debere esse
eadem inter se, quæ sunt eadem vni tertio eadem
verum est è conuerso, debere ab vno tertio distin-
gui, quæ distinguuntur inter se, ut patet.

Propositio 3.

Quidquid per se conuenit, aut non conuenit ali-
cui subiecto, & alteri cum illo identificato conue-
niat etiam, aut non conueniat necesse est. Siue,
quod recidit in idem. Quidquid per se verè affirma-
tur, aut negatur de aliquo subiecto, & de altero illi
identificato affirmetur etiam, aut negetur ne-
cesse est.

Etenim si quid conueniens alicui subiecto alteri
cum eo identificato non conueniret, aut vice ver-
sa, eidem conueniret simul, & non conueniret; de
eodemque subiecto proinde duo simul verificaren-
tur prædicata contradictoria contra *proposit. 1. statu-
tam disp. 9. q. 5.* In hoc axioma potius quam in
præcedente ostendam *q. 7. citata* fundari syllogis-
mos expositorios de medio singulari; atque etiam
quadamtenus alios de medio communi. Quomodo
autem illud sit accipiendum, ut etiam in Trinitate
diuina possit habere locum, *ibidem* exponetur.
Quem

Disp. XIII. De identit. & dist. rer. Quæst. III. 311

Quem certè habere proportionem seruata non minus si termo sit de identitate, & conuenientia per rationem, quam dum est de identitate, & conuenientia reali: ex dicendis in sequentibus satis constabit.

Propositio 4.

- 28 Quod alicui semel est idem, semper, & necessario est idem. Et quod ab aliquo semel distinctum est, semper & necessario distinctum est.

Est euident ex ipsis terminis. Cum constet identitatem, & distinctionem realem non contingentiam, sed necessariam omnino prædicatam esse earum rerum, quibus conueniunt. Vnde hoc exioma in identitate & distinctione rationis, quæ contingentiter rebus accrescunt, locum non habet.

Propositio 5.

- 29 Quæ realiter idem sunt nullatenus aut tempore, aut loco, aut subiecto separabilia sunt, & è conuerso. Quæ aut tempore, aut loco, aut subiecto separabilia sunt, realiter distincta sunt.

Tradidit hanc propositionem Arist. lib. 7. Topic. cap. 1. loco 15. cum dixit. *Amplius si potest alterum sine altero esse* (scilicet in tempore, vel in loco, vel in subiecto) *non erit idem*. Et præterquam quod etiam ex terminis satis est euident per præcedentes demonstratur. Nam si quæ sunt inter se eadem, secundum tempus separarentur, fieret ut quod alteri semel est idem, aliquando non esset idem contra *proposit. 4.* si autem separarentur loco, aut subiecto, alicui subiecto conciperet, quod alteri cum illo identificato non conueniret: nempe esse in tali loco, aut subiecto, contra *proposit. 3.* Tantumdemque fieret vice versa, si, quæ aut tempore, aut loco, aut subiecto separabilia sunt, realiter non essent distincta, sed idem, ut constat.

Propositio 6.

- 30 Ea, quorum alterum ab altero dependentia originis, seu causalitatis dependet, non possunt non esse inter se distincta realiter.

Hæc propositio ad materiam de causis pertinet, ex terminisque cunctis est euident. Annumero tamen illam hic reliquis; quia huiusmodi dependentia inter signa distinctionis realis solet hic numerari.

Propositio 7.

- 31 Quæ omnino inseparabilia sunt non eo ipso realiter indistincta sunt.

Est clarum: quia bene possunt esse mutuo connexa siue quoad tempus, siue etiam quoad locum, & subiectum, quæ sunt realiter distincta. Quo casu omnimoda inseparabilitas extremorum cum eorum distinctione reali componitur. Connexio quippe ex suo conceptu non aduersatur conceptui distinctionis, siue sit illa mutua, siue non mutua. Ut patet; & in personis diuinis cernere licet mutuo connexis & distinctis. Quin imo propria, & rigorosa connexio etiam mutua inter extrema distincta verari debet. Quandoquidem idem secum ipso minusque propriè connecti dicitur.

- 32 Vnde colliges contra nonnullos, etsi quævis separabilitas realis sit certum signum distinctionis realis: sicut & quævis originis, causalitatisve depen-

dentia, à contrario verò ex omnimoda inseparabilitate reali non bene argui identitatem realem: quia possunt esse realiter distincta, ut diximus, quæ mutua dumtaxat interueniente connexionem, neque separabilia sunt, neque ullam inter se dependentiam originis, siue causalitatis habent. Aduerto hic tandem alia quædam signa distinctionis realis ab aliis exhiberi, quæ vel subdubia sunt, vel ad separabilitatem, & dependentiam originis, causalitatisve reducuntur. Quocirca ea missa facio. Videatur Soar. *disp. 7. Metaph. sect. 2.*

Propositio 8.

Identitas vniuscuiusque rei cum quopiam ad essentiam physicam pertinet talis rei; tantumdemque est de distinctione inadæquatâ vniuscuiusque rei ab alio.

Est clarum: quia identitas vniuscuiusque rei cum quopiam, & distinctio inadæquata eius ab alia quidpiam est identificatum realiter cum ipsa re, ut ex dictis *quæst. 1. & 2.* satis, superque est notum. Quidquid autem realiter identificatur cum re ad essentiam eius physicam pertinet, ut ex dictis *disp. 9. q. 1. & 2.* etiam liquidum est.

Propositio 9.

Vbicumque est aliqua res, ibi esse identitatem eius cum quopiam, & distinctionem inadæquatam eius ab alio necesse est, & vice versa. Et vnde cumque deest aliqua res, inde deesse identitatem eius cum quopiam, & distinctionem inadæquatam eius ab alio necesse est, & vice versa.

Est etiam clarum. Quia cum identitas vniuscuiusque rei cum quopiam, & distinctio inadæquata eius ab alio pertineant ad essentiam physicam talis rei iuxta *proposit. 8.* Si alicubi esset res, & ibi talis eius identitas, aut distinctio non esset; vel vice versa alicubi esset res, ubi non esset eius essentia, vel vice versa contra *proposit. 7. disput. 9. quæst. 5.* stabilitam. Pariterque, si alicundè deesset res, vnde talis eius identitas, aut distinctio non deesset, vel vice versa, alicundè deesset res, vnde non deesset eius essentia, vel vice versa, contra *propositionem eandem*.

Hinc autem constat, in quocumque loco, tempore, statu, subiecto, aut quouis alio tertio sit res, in eodem necessario debere esse identitatem eius cum quopiam, & distinctionem inadæquatam eius ab alio, & vice versa. Pariterque ex quocumque loco, tempore, statu, subiecto, aut quouis alio tertio res desit, ex eodem debere necessario deesse dictam eius identitatem, & distinctionem, & vice versa.

Propositio 10.

Quæ alicubi sunt idem, ubicumque per se sunt, erunt idem; Et, quæ alicubi sunt distincta ubicumque per se sunt, erunt distincta.

Addo *per se*, ut excludam modum essendi alicubi per substituta aliena. Quæ enim alicubi non per se, sed per aliena substituta dumtaxat sunt, quatenus substituta ipsa sunt ibi subrogata pro illis, ibi ad distinctionem substitutorum poterunt dici esse distincta; tamen si alibi, ubi per se sunt, idem sunt, est vice versa.

Igitur hæc vnica factâ exceptione, propositio planè est certissima satisque euident ex terminis, sed demonstrari insuper potest. Primum: quia si non essent

essent vbiicumque per se sunt idem, quæ alicubi sunt idem, aut non essent vbiicumque per se sunt distincta, quæ alicubi sunt distincta; quæ semel sunt idem non semper, & necessariò essent idem; & quæ semel sunt distincta, non semper, & necessariò essent distincta, contra *prop. 4.* vt constat. Secundò: quia ex eadem hypothesi sequeretur, alicubi esse rem, vbi non esset identitas eius cum quopiam; aut alicubi esse rem, vbi non esset distinctio inadæquata eius ab alio, contra *propositionem 9.* vt est manifestum.

38 Ex hac propositione constat, quæcumq; sunt idem in aliquo loco, tempore, statu, subiecto, ac demum quouis tertio, non posse non esse etiam idem in omni loco, tempore, statu, subiecto, & quouis tertio, vbi per se ipsa fuerint, & non per substituta aliena. Et quæcumque sunt distincta in aliquo loco, tempore, statu, subiecto, ac quouis tertio, non posse non esse etiam distincta in omni loco, tempore, statu, subiecto, & quouis tertio, vbi per se ipsa similiter fuerint, & non per substituta aliena.

39 Vnde veniet demonstrandum *inferius q. 11. & 12.* quæcumque per proprias species cognoscuntur, atque adeò per se ipsa, & non per substituta aliena in mente cognoscentis sunt obiectiue, si à parte rei sunt vnum, & idem, non posse non in eo statu obiectiue esse vnum, & idem; & si à parte rei sunt distincta, & plura, non posse non in eo statu obiectiue esse distincta, & plura. Quod ipsum est, non posse cognita per species proprias apparere distincta, & plura, quæ re ipsa sunt vnum, & idem. Nec posse cognita per species proprias apparere vnum, & idem, quæ re ipsa sunt distincta, & plura; & consequenter cognoscentem per proprias species nec posse per suam rationem distinguere, quæ sunt re ipsa vnum, & idem; nec posse per suam rationem adunare, quæ sunt re ipsa distincta, & plura.

Propositio 11.

40 Quæ semel sunt idem, vbiicumque per se sit vnum eorum; & alterum per se esse necesse est. Et vnde-cumque per se deesse vnum, & alterum per se deesse necesse est.

Nam alioquin aut desinerent esse idem contra *proposit. 4.* aut si manerent idem, ipsum idem alicubi per se esset, & simul non esset, contra *proposit. 1. statutam disp. 9. q. 5.*

41 Hinc constat, eorum, quæ alicubi sunt idem, vnum sine altero per se esse non posse in alicò loco, tempore, statu, subiecto, aut quouis alio tertio. Similiterque vnum sine altero per se deesse non posse ab aliquo loco, tempore, statu, subiecto, aut quouis alio tertio. Vnde patet, quàm falsò. Caiet & alij agentes de decreto libero Dei dixerunt, illud consistere in formalitate realiter identificatâ cum Deo, & nihilominus defectibili non deficiente Deo. De quo latius *Tract. de volunt.*

42 Hinc etiam demonstrandum veniet *infra q. 11. & 12.* eorum, quæ re ipsa sunt idem, non posse vnum per propriam speciem cognosci, atque adeò per se ipsum esse obiectiue in mente cognoscentis, quin alterum & per eandem speciem vt idem cum illo cognoscatur, & per se quoque vt idem cum illo in mente cognoscentis sit obiectiue.

Propositio 12.

43 Quidquid vbilibet res intrinsecè, identicè est,

aut non est, independentè ab alia re, tanquam à formâ sibi intrinsecâ est, aut non est.

Hæc propositio ex terminis est satis evidens, & declarari potest ampliùs, ac demonstrari. Primò: quia habere rem talem essentiam, qualem habet, aliter quàm per identitatem nequit ei conuenire; siquidem aliud non est habere rem talem essentiam, & esse idem cum illâ, vt constat: igitur habere rem talem essentiam nequit ei conuenire per extrinsecum consortium alterius rei. Est clarum: at rem quidpiam esse, aut quidpiam non esse intrinsecè, & identicè, ad talitatem essentia rei pertinet; siquidem identitas rei cum quopiam, & distinctio inadæquata rei ab alio, quæ in idem recidunt, pertinent ad essentiam rei, iuxta *proposit. 8.* Ergo quidquid vbilibet res intrinsecè, & identicè est, aut non est, independentè ab aliâ re tanquam à formâ sibi extrinsecâ est, aut non est. Secundò: quia si rem esse, aut non esse quidpiam identicè, & consequenter rei essentia ab extrinsecò dependeret tanquam à formâ, re permanente alicubi, & eo extrinsecò inde deficiente, aut saltem per intellectum intuentium inde præciso, indidem essentia rei deficeret, aut saltem per intellectum intuentium esset præcisa, quod prius repugnat, cum res, & eius essentia proliis sint idem.

Ex hac propositione ostendimus *suprà disp. 10. 44* contra quosdam Recentiores, nullius rei distinctæ à Deo veritatem obiectiuam pendere posse tanquam à formâ extrinsecâ ab entitate diuina: quia esse rem veram obiectiue, aliud non est, quàm esse illam intrinsecè, & identicè in se, siue à parte rei talem, qualis intrinsecè, & identicè est obiectiue in mente diuina. Hoc autem nulla res habere potest ab aliquo à se distincto tanquam à formâ extrinsecâ, iuxta præsentem propositionem. De quo *ibi* plura.

Propositio 13.

Aliquem actum à parte rei per se esse actum vnius formalitatis subiecti, & non alterius identificatæ cum illâ; aut per se respicere vnam formalitatem termini, & non alteram identificatam cum illa impossibile est.

Nam alioquin aliquid per se affirmaretur verè de aliquâ subiecti, aut termini formalitate, quod verè non affirmaretur de alterâ contra *proposit. 3.* Adde autem particulam *per se*, tum in hac, tum in illa propositione, vt excludam actum respicientem subiectum, aut terminum per substitutum alienum: quo pacto vnam formalitatem præ altera respicere potest, sic enim actus cognitionis actiue, quo intellectus noster vnam formalitatem obiecti ab alia eiusdem præcindit in substituto alieno, iuxta doctrinam traditam *suprà disp. 2. quest. 3. & infra* tradendam *q. 9.* vnam talium formalitatum; & non alteram in substituto alieno respicit tanquam terminum, eandemque pariter respicit tanquam subiectum actus cognitionis passiue, quo ipsa præ altera ab intellectu cognosci dicitur.

Addendum est etiam, hanc, & tertiam illam propositionem in creatis vniuersè locum habere, atque etiam in diuinis, vbi formalitates realiter identificatæ virtualiter non sunt distinctæ in ordine ad actum, & eius contradictorium. Si enim sint iuxta doctrinam tradendam *quest. 6.* tunc actus per se, & re ipsa poterit vni talium formalitatum, & non alteri conuenire, atque adeò vnam præ altera per se, & realiter respicere, prout *ibi* videbimus.

Ex

Disp. XIII. De identit. & dist. rer. Quæst. III. 313

47 Ex hac propositione sequitur primò: à parte rei non posse vnâ formalitatem esse principium per se quarto modo, vt aiunt, alicuius actionis siue effectus, cuius non sit eodem modo principium per se alterâ identificatâ cum illa. E. g. animalitas hominis non potest esse principium per se sensationis aliquo modo reali, quo eodem non sit etiam rationalitas eiusdem sensationis principium; nec rationalitas aliquo modo reali potest esse rationationis principium, quo non sit itidem animalitas; & in cæteris pariter, vbi non interuenit distinctio virtualis prædicta. Ex quo patet: quoties alicui actus formalitati, & non alteri identificatâ cum illâ dicitur conuenire, vt talis locutio sit vera de conuenientiâ formali oriunda à ratione nostrâ debere intelligi; non item de conuenientiâ reali. Nos enim ei formalitati solemus actum attribuire, quam respectiue ad actum ipsum concipimus ab aliis distinctam, cum quibus realiter idem est, vt cum dicimus, hominem in quantum est animal sentire, & in quantum est rationalis ratiocinari; non tamen è conuerso; aut sensationem ab homine nasci per se quatenus est principium sentiendi, non verò quatenus est principium ratiocinandi; ratiocinationem autem vice versâ, & in cæteris pariter.

48 Secundò sequitur: creaturas re ipsâ non solum cum omnipotentia; sed etiam cum cæteris attributis diuinis tum communibus, tum personalibus esse connexas: quia omnia hæc cum omnipotentia sunt identificata realiter, atque ita nequeunt non terminare per se re ipsâ respectum connexionis creaturarum, quem terminat per se omnipotentia; supposito, quòd ad illum non terminandum, non est cur ob omnipotentia virtualiter distincta asserantur, & distinctione virtuali seclusâ sub doctrinam vniuersalem propositionis cadit specialis ista, vt est notum. Adde, esto omnipotentia diuina in ordine ad terminandum se solâ immediatam connexionem creaturarum à Trinitate Personarum, aut ab aliâ quâvis formalitate Dei virtualiter distingui dicatur, adhuc dicendum necessariò esse, creaturas cum Trinitate, aut cum tali formalitate mediata connexionem connecti: quia omnipotentia titulo identitatis realis non potest non esse connexa cum omnibus aliis formalitatibus diuinis, quantumuis à quibusvis earum virtualiter distincta sit, atque ita quidquid cum omnipotentia connexum est, & cum ipsis omnibus formalitatibus mediata saltem sit connexum necesse est. Quomodo autem nihilominus inepta sit connexio creaturarum cum Deo ad notificandum nobis pro statu præsentis Trinitatem, etsi apta sit ad notificandam omnipotentiam, & existentiam Dei ex dicendis *alibi* constabit. Mitto alia similia, quæ ex propositione datâ vnusquisque potest colligere.

Propositio 14.

49 De eodem subiecto idem prædicatum verò simul affirmari, & negari intra eundem statum impossibile est.

Hæc propositio in tertiam recidit, eam tamen maioris explicationis gratiâ, & propter quædam confectionaria inferenda adiicio. Constat autem illa ex *proposit. 1. statuta disputatione 9. quæst. 5.* & vel ipsis logicis notissima, atque euidentissima est; apud quos affirmatio, & negatio eiusdem de eodem contradictoriè opponuntur, simulque subinde veræ, aut simul falsæ esse non possunt, dummodo

Pharus Scient. Tom. I.

dò ambæ ad eundem rerum statum, non verò ad diuersos pertineant, iuxta *proposit. 14. statutam disputatione 10. quæst. 5.* suntque eiusdem de eodem etiam virtualiter, iuxta dicta *nuper proposit. 13.* Idcirco autem affirmatio, & negatio eiusdem prædicati de eodem subiecto verè simul esse non possunt: quia idem prædicatum re ipsâ non potest conuenire, & simul non conuenire eidem subiecto, iuxta dicta *proposit. 1. disputatione 9. quæst. 5.*

Vnde infero primò contra nonnullos Recentiores, affirmationem, aut negationem siue mentalem, siue vocalem ex peculiari suo modo tendendi præcisè veritatem, aut falsitatem sortiri non posse, nisi insuper obiectum eius re ipsâ habeat, aut non habeat in se illud esse, quod vel affirmatione adstruitur, vel negatione remouetur. Veritas enim formalis affirmationis, aut negationis in veritate obiectiua affirmatâ, aut negatâ fundatur, & sine illâ esse non potest. Vnde inuariatâ veritate obiectiua ex præcisâ variatione intrinsecâ affirmationis, aut negationis huius veritatem formalem variari impossibile est, vt ex doctrinâ traditâ *supra dispu. 3. & 10.* satis est notum; alioquin prohibito posset vnusquisque quilibet affirmare, aut negare verè, mutato modo tendendi affirmationis suæ, vel negationis, absque vlla obiectiua mutatione obiecti affirmati, aut negati. Quod, quàm sit absurdum palam est.

Ex quo rursus contra Recentiores inferitur: Scientias diuersas, quas Deus habet de eadem re prout existente, & prout possibili, & prout conditionate futurâ, non solum ex modo tendendi præcisè, vt ipsi putant; sed insuper ex diuersitate veritatum obiectiuarum, quas pro obiecto habent, differre; aliàs si intellectus diuinus ad tales scientias concipiendas nullam expectaret diuersitatem veritatum obiectiuarum sciendarum per illas, nulla esset res, quam non sciret omnibus dictis modis, atque ita, vt iudicat esse possibilem, sic etiam iudicaret esse existentem rem, quæ re verâ non est existens. Quod patet esse absurdum. Quomodo autem eadem res penes diuersos status, ad quos spectat, diuersas veritates obiectiuas habeat, tametsi non distinctas entitatiue *disputatione 10. quæst. 1.* explicatum est. Modò, suppositis ibi dictis, addo: veritates obiectiuas ad eundem statum pertinentes à distinctione dumtaxat sui euade re posse diuersas: quia non restat aliud caput, vnde diuersitatem fortitiantur.

Vnde tandem inferitur, ad hoc vt affirmatio, & negatio simpliciter, & vndequeque sint eiusdem de eodem, prout opus est, vt neque simul veræ, neque simul falsæ esse possint, necessarium esse, tum quod pertineant ad eundem statum; tum quod subiectum, & prædicatum circa quæ versantur sint eadem. Ex quibus plura suo loco inferenda sunt.

Propositio 15.

Distinctio inadæquata partis à toto absque distinctione adæquatâ eiusdem partis ab alia comparate stare non potest.

Hæc propositio ex terminis ipsis videtur satis, superque euidentis; siquidem id cum quo pars componit totum ab ipsâ parte adæquatè debere distingui satis est manifestum, sed declarari amplius potest, ac demonstrari. Quia totum dicimus

D d id,

id, quod compositum est ex pluribus partibus, & partem vocamus id, quod cum alio quopiam à se distincto constituit quoquo modo, siue componit totum. Vnde, dum de aliquâ huiusmodi partium sermonem habemus, vt in præsentî, eamque dicimus inadæquatè distingui à toto, manifestissimum est, hoc stare non posse, quin talis pars à residuo, cum quo ea totum componit aliquo modo distincta sit; alioquin cum non sit distincta à se ipsâ, à nullâ parte totius, atque adeo neque ab ipso toto esset distincta, contra suppositionem: sed non est distincta à tali residuo distinctione tantum inadæquatâ, prout intendimus; aliud enim genus distinctionis, quod ad rem attinet, non est possibile, vt constat. Quod autem non sit distincta à tali residuo distinctione tantum inadæquatâ inde monstratur: quia residuum dicimus id, quod integrè est extra partem assumptam, & vltra, vel præter illam integram superest signandum, seu recensendum intra totum, à quo proinde pars neque, vt includens ab inclusio, neque, vt inclusum ab includente distinguitur, prout opus erat, vt ab illo distinctione tantum inadæquatâ distingueretur; siquidem aliud non est genus distinctionis inadæquatæ, vt constat. Stat igitur, partem inadæquatè distinctam à toto distinctione scilicet inclusi ab includente non posse non adæquatè distinctam esse ab aliâ residuâ comparte cum quâ componit totum. Quod erat ostendendum.

54 Ex hac propositione veniet probandum infra suo loco, continuum ex partibus in infinitum diuisibilibus physicè, ex indiuisibilibusque infinitis physicè illas copulantibus constare non posse: quia collectio omnium omnino indiuisibilium continui esset pars eius ab eo inadæquatè distincta, & non distincta adæquatè à residuo eiusdem continui, vtpote, quod in datâ hypothesi essentialiter debet includere in suo conceptu aliqua indiuisibilia copulantia suas partes; alioquin vltimò diuisum contra suam essentiam conciperetur, vnde etiam patet; transcendentiam alicuius prædicati in omnes partes alicuius totius per physicam inclusionem in illis impossibilem esse.

55 Deinde ex hac propositione veniet probandum infra suo loco, transcendentiam metaphysicam alicuius prædicati in omnes partes; siue formalitates alicuius totius metaphysici per inclusionem metaphysicam etiam esse impossibilem. Vide dicenda infra disp. 17. quest. 20.

Propositio 16.

56 Quæ realiter idem sunt, mutuò inter se quoad omne genus essendi realiter connexa sunt.

Nam alioquin alterum posset esse realiter sine altero alicubi, id est, in aliquo tempore, loco, subiecto, statu, aut quouis alio tertio, contra proposit. 11.

57 Cum quo stat; aliquas esse formalitates, quæ ex suo conceptu præciso formaliter non sunt connexæ cum aliis, cum quibus realiter sunt idem; nempe illæ omnes, quæ formaliter, siue logicè in aliis rebus reperiuntur. E. g. animalitas hominis ex suo conceptu animalitatis præciso non est connexa cum rationalitate; siquidem conceptus animalitatis etiam reperitur in bruto; similiterque censendum est de cæteris omnibus, quæ in vnum conceptum vniuersalem coeunt convenientem per

identitatem pluribus rebus; illæ enim cum singulis differentis huiusmodi rerum ex suo conceptu præciso formaliter connexæ non sunt, tametsi cum illis sint identificate realiter. Quomodo autem formalitas vniuersalis eadem formaliter, siue logicè in singulis rebus, quibus realiter conuenit reperitur, ex dicendis *disputatione* 17. constabit.

Vnde obiter collige pro dicendis tum in eâ *disputatione* 17. tum etiam alibi: quoties aliqua formalitas ex suo conceptu præciso cum altera connexa est, primam magis vniuersalem, quam secundam ex tali conceptu esse non posse; aliàs posset sine illâ in aliis rebus reperiri; atque ita non esse connexa cum illâ, contra suppositionem. De quo ibi plura.

Propositio 17.

Quoties aliquis conceptus obiectiuus re verâ est possibilis, vel impossibilis, vel contingens, vel necessarius nequit non esse tale, similiter quidquid cum illo re ipsâ est identificatum.

Est clarum. Nam alioquin vnum sine altero secum re ipsâ identificato alicubi esse posset, contra proposit. 11. vt cuique consideranti conspicietur fiet. Dico autem *re verâ*: quia bene potest aliqua formalitas ex suo conceptu præciso possibilis, aut contingens esse, esto sit identificata re ipsâ cum aliâ, vel re verâ, vel ex suo conceptu præciso impossibili, aut necessariâ. Impossibilis verò, aut necessariâ ex suo conceptu præciso nulla formalitas esse potest, quæ re ipsâ sit identificata cum aliâ re verâ possibili, aut contingente; bene tamen, quæ sit re ipsâ identificata cum aliâ possibili, aut contingente ex suo conceptu præciso. Quæ omnia consentaneè ad dicta nuper *propositionem* 16. quisque faciliè intelliget. Sufficiantque hæc in præsentî.

QVÆSTIO IV.

Quenam obiecta intellectus humani realiter sint distincta inter se?

Certum est primo ex *propositione* 5. *quest.* 3. 60 ea cuncta realiter esse inter se distincta, quæ aut tempore, aut loco, aut subiecto realiter separabilia sunt inter se. Secundo est certum ex *propositione* 6. *eiusdem quest.* ea quoque inter se distingui realiter, quæ realem inter se dependentiam habent causalitatis seu originis. Tertio ex *proposit.* 7. *eiusdem quest.* pro certo etiam habendum est, possibilia esse aliqua extrema, quæ neque sint vllomodo realiter separabilia, vtpote mutuò, & omnimodis connexa inter se metaphysica connexione, neque vllam realem dependentiam aut causalitatis, aut originis inter se habeant, & tamen inter se realiter distincta sint. An autem aliqua huiusce generis extrema dentur de facto in rebus creatis, non est hoc loco disquirendum. Solum potest opportunè pro dicendis in sequentibus in præsentî disquiri: an aliqua attributa diuina eiusmodi sint tum inter se, tum cum essentia Dei comparata. Quare ad hæc reuocanda venit questio proposita.

Pro cuius resolutione suppono primo. Quodcumque de Deo verificatur prædicatum, attributum Dei